

Βρυξέλλες, 7 Νοεμβρίου 2025
(OR. en)

**Διοργανικός φάκελος:
2025/0176 (COD)**

10526/1/25
REV 1

SIMPL 57
ANTICI 65
INDEF 62
MAP 20
CSC 308
ENV 567
COMPET 582
ENT 106
MI 422
CHIMIE 53
CODEC 852
EDA

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: COM(2025) 822 final/2

Θέμα: Πρόταση
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1907/2006, (ΕΚ) αριθ.
1272/2008, (ΕΕ) αριθ. 528/2012, (ΕΕ) 2019/1021 και (ΕΕ) 2021/697
όσον αφορά την αμυντική ετοιμότητα και όσον αφορά τη διευκόλυνση
των αμυντικών επενδύσεων και των συνθηκών για την αμυντική
βιομηχανία

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2025) 822 final/2.

σνημμ.: COM(2025) 822 final/2

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Στρασβούργο, 17.6.2025
COM(2025) 822 final/2

2025/0176 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1907/2006, (ΕΚ) αριθ. 1272/2008, (ΕΕ) αριθ. 528/2012, (ΕΕ) 2019/1021 και (ΕΕ) 2021/697 όσον αφορά την αμυντική ετοιμότητα και όσον αφορά τη διευκόλυνση των αμυντικών επενδύσεων και των συνθηκών για την αμυντική βιομηχανία

{SWD(2025) 820 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης**

Η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία υπογράμμισε την επείγουσα ανάγκη να ενισχυθεί η δυναμικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανικής και τεχνολογικής βάσης στον τομέα της άμυνας (στο εξής: EBTBA), ώστε να στηρίξει την αμυντική ετοιμότητα των κρατών μελών έναντι αναδυόμενων απειλών κατά της ασφάλειας. Η συνεχιζόμενη σύγκρουση αποκάλυψε τρωτά σημεία στο ευρωπαϊκό αμυντικό τοπίο, αναδεικνύοντας τη σημασία της αύξησης, χωρίς καθυστέρηση, των παραγωγικών ικανοτήτων της EBTBA και της αξιοποίησης του πλήρους δυναμικού καινοτομίας που αυτή διαθέτει, ιδίως με την επιτάχυνση των κύκλων καινοτομίας.

Όπως τονίζεται στην κοινή Λευκή Βίβλο για την ευρωπαϊκή αμυντική ετοιμότητα έως το 2030¹, η «*ανασυγκρότηση της ευρωπαϊκής άμυνας απαιτεί, ως σημείο εκκίνησης, μαζικές επενδύσεις για παρατεταμένη περίοδο. Πρέπει μαζί να επιταχύνουμε τις εργασίες σε όλους τους άξονες για να ενισχύσουμε επειγόντως την ευρωπαϊκή αμυντική ετοιμότητα, ώστε να διασφαλιστεί ότι η Ευρώπη θα έχει ισχυρή και επαρκή ευρωπαϊκή αμυντική θέση το αργότερο έως το 2030*».

Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, και σε συνέχεια των αιτημάτων του Συμβουλίου προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να επιταχύνει τις εργασίες σε όλους τους άξονες για την αποφασιστική ενίσχυση της αμυντικής ετοιμότητας της Ευρώπης 2030, η παρούσα πρόταση έχει ως στόχο να καταστήσει το νομοθετικό πλαίσιο της Ένωσης ευνοϊκό για την ταχεία κλιμάκωση των αμυντικών βιομηχανικών ικανοτήτων και την ενίσχυση της καινοτομίας, προκειμένου να επιτευχθούν επίπεδα αμυντικής ετοιμότητας που μπορούν να αποτρέψουν και να αντιμετωπίσουν με αξιόπιστο τρόπο κάθε κίνδυνο ένοπλης επίθεσης.

Η πρόταση λαμβάνει υπόψη τα σημαντικά επενδυτικά κενά στον τομέα της άμυνας που έχουν συσσωρευθεί τις τελευταίες δεκαετίες, για την κάλυψη των οποίων απαιτούνται εξαιρετικές προσπάθειες ώστε να αποκατασταθεί η αμυντική ετοιμότητα έως το 2030. Λαμβάνει επίσης υπόψη το γεγονός ότι το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο δεν είναι προσαρμοσμένο στην ανάγκη αυτή και πρέπει να προσαρμοστεί ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της αμυντικής ετοιμότητας για το 2030.

Ειδικότερα, η παρούσα πρόταση της Επιτροπής περιλαμβάνει την επέκταση των υφιστάμενων διατάξεων της ειδικής για την άμυνα νομοθεσίας και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας, καθώς και της νομοθεσίας που δεν αφορά ειδικά την άμυνα, ώστε να αρθούν τα κανονιστικά εμπόδια και να διευκολυνθεί η αμυντική ετοιμότητα και η βιομηχανική οικοδόμηση της ΕΕ.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Όλες οι νομοθετικές πράξεις που επηρεάζονται από την παρούσα πρόταση περιέχουν διατάξεις που αποσκοπούν στη μείωση του φόρτου για τα κράτη μέλη και τη βιομηχανία ή στην παροχή βοήθειας σε αυτά για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τις σχετικές πράξεις, με στόχο να καταστεί η εφαρμογή της λόγω νομοθεσίας ευκολότερη

---

¹ Κοινή Λευκή Βίβλος για την ευρωπαϊκή αμυντική ετοιμότητα έως το 2030: JOIN(2025) 120 final, 19.3.2025.

και λιγότερο επαχθής. Κρίνεται αναγκαίο να επεκταθούν οι διατάξεις στην ενωσιακή αμυντική αγορά για τη στήριξη της αμυντικής ετοιμότητας των κρατών μελών και την προώθηση της ανάπτυξης μιας ανταγωνιστικής και καινοτόμου ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Τα προτεινόμενα μέτρα για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής αμυντικής αγοράς έχουν σχεδιαστεί για να αξιοποιήσουν και να συμπληρώσουν υφιστάμενες διατάξεις πολιτικής, με στόχο την ενίσχυση των αμυντικών ικανοτήτων της Ευρώπης και τη στήριξη της αμυντικής ετοιμότητας των κρατών μελών.

Στο πλαίσιο του προγράμματος βελτίωσης της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου (REFIT), η Επιτροπή διασφαλίζει ότι η νομοθεσία της είναι κατάλληλη για τον επιδιωκόμενο σκοπό, στοχεύει στις ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών και ελαχιστοποιεί τον φόρτο, επιτυγχάνοντας παράλληλα τους στόχους της. Ως εκ τούτου, η παρούσα πρόταση αποτελεί μέρος του προγράμματος REFIT και μειώνει τις περιττές επιβαρύνσεις για τον τομέα της άμυνας, ευθυγραμμίζοντας τους κανόνες που ισχύουν για τον τομέα της άμυνας με τους κανόνες που ισχύουν επί του παρόντος για τις διάφορες διαδικασίες και συστήματα.

Η παρούσα πρόταση επικεντρώνεται στις πραγματικές ανάγκες αμυντικής ετοιμότητας, καθιστώντας την επίτευξη των στόχων της νομοθεσίας πιο αποτελεσματική και λιγότερο επαχθή για τις επιχειρήσεις και τις δημόσιες αρχές.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η πρόταση τροποποιεί υφιστάμενους κανονισμούς της ΕΕ. Ως εκ τούτου, η νομική βάση της πρότασης είναι η ίδια με τη νομική βάση των τροποποιημένων κανονισμών. Στον βαθμό που ο παρών κανονισμός τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1907/2006, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 και τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 528/2012 η κατάλληλη νομική βάση όσον αφορά τις εν λόγω τροποποιήσεις είναι το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ. Στον βαθμό που ο παρών κανονισμός τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1021, η κατάλληλη νομική βάση όσον αφορά τις εν λόγω τροποποιήσεις είναι το άρθρο 192 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Στον βαθμό που ο παρών κανονισμός τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/697, η κατάλληλη νομική βάση όσον αφορά τις εν λόγω τροποποιήσεις είναι το άρθρο 173 παράγραφος 3, το άρθρο 182 παράγραφος 4, το άρθρο 183 και το άρθρο 188 δεύτερο εδάφιο.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Οι υποχρεώσεις, οι εξαιρέσεις ή οι αποκλίσεις που επιβάλλονται άμεσα και έμμεσα από το δίκαιο της Ένωσης μπορούν ως εκ τούτου να τροποποιηθούν μόνο σε ενωσιακό επίπεδο. Τα κράτη μέλη, η βιομηχανία και η Επιτροπή θα επωφεληθούν από τις προτεινόμενες αλλαγές με στόχο τη διασφάλιση της ετοιμότητας και της απλούστευσης στον τομέα της άμυνας.

- **Αναλογικότητα**

Η επέκταση διατάξεων ή η εισαγωγή ειδικών εξαιρέσεων σε διάφορες νομοθετικές πράξεις της ΕΕ στον τομέα της άμυνας απλουστεύει το νομικό πλαίσιο με την εισαγωγή ελάχιστων αλλαγών στις υφιστάμενες υποχρεώσεις για την αποσαφήνιση και τον προσδιορισμό των

αναγκών αμυντικής ετοιμότητας για τα κράτη μέλη, και αυτές αναμένεται στο εξής να έχουν την ίδια μεταχείριση με άλλους τομείς στους οποίους στοχεύουν οι εν λόγω διατάξεις, πάντα με τις κατάλληλες διασφαλίσεις. Η πρόταση περιορίζεται ως εκ τούτου στις αλλαγές που είναι αναγκαίες για να διασφαλιστούν οφέλη για την αμυντική ετοιμότητα από το ίδιο νομικό πλαίσιο σε διάφορους τομείς της νομοθεσίας της ΕΕ.

Τα μέτρα δεν υπερβαίνουν τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Οι εν λόγω νομοθετικές πράξεις περιέχουν διατάξεις που λαμβάνουν υπόψη την κατάσταση και τις αυξανόμενες ανάγκες του αμυντικού τομέα και διασφαλίζουν ότι οι απαιτήσεις δεν συνεπάγονται περιττή επιβάρυνση στις διαδικασίες αμυντικής ετοιμότητας, παραγωγής και αλυσίδας εφοδιασμού. Η παρούσα πρόταση έχει ως απώτερο στόχο να καταστήσει την εφαρμογή της εν λόγω νομοθεσίας ευκολότερη και λιγότερο επαχθή.

Ως εκ τούτου, με γνώμονα την αποδοτικότητα, η καταλληλότερη λύση φαίνεται να είναι μια κοινή πρόταση για τις διάφορες σχετικές διατάξεις που ισχύουν για τον τομέα της άμυνας, η οποία θα λάβει τη μορφή πρότασης omnibus για την αμυντική ετοιμότητα. Ειδικότερα, η επιλογή κανονισμού για την παρούσα πρόταση δικαιολογείται από την ανάγκη χρήσης της ίδιας νομικής πράξης με τις νομικές πράξεις που πρόκειται να τροποποιηθούν.

Οι σχεδιαζόμενες τροποποιήσεις αφορούν μόνο τα εφαρμοστέα στοιχεία που θα επεκταθούν πλέον σε αμυντικούς σκοπούς και, ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να συμπεριληφθούν σε ενιαία πρόταση.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Α.α.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Η διαδικασία διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη ήταν εκτενής και περιλάμβανε δημόσια έρευνα που ήταν ανοικτή έως τις 22 Απριλίου 2025, καθώς και σειρά στοχευμένων συναντήσεων με τα κράτη μέλη, σχετικούς εκπροσώπους επιχειρήσεων από την Ένωση και άλλα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη. Ειδικότερα, σε συνέχεια της ανοικτής δημόσιας διαβούλευσης τον Απρίλιο του 2025 και των εκτεταμένων διαβουλεύσεων στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας², οι υπηρεσίες της Επιτροπής συγκέντρωσαν δεδομένα, αποδεικτικά στοιχεία και προτάσεις από τα κράτη μέλη, τη βιομηχανία και άλλους συμφεροντούχους σχετικά με νομικά, κανονιστικά και διοικητικά εμπόδια που περιορίζουν την ικανότητα της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας να επεκτείνει την παραγωγή με ενισχυμένη ευελιξία και να επιτύχει αμυντική ετοιμότητα έως το 2030. Η

---

² Κανονισμός (ΕΕ) 2021/697 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1092: (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 149).

omnibus για την αμυντική ετοιμότητα παρουσιάζει τόσο άμεσα όσο και διορθωτικά μέτρα και μακροπρόθεσμες στρατηγικές λύσεις για την αντιμετώπιση αυτών των εμποδίων.

Πολλοί συμφεροντούχοι, κράτη μέλη καθώς και βιομηχανικοί φορείς, υπέβαλαν παρατηρήσεις σχετικά με τους κανονισμούς για τα χημικά προϊόντα, ιδίως τον κανονισμό για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (στο εξής: REACH)³. Κύρια ανησυχία τους ήταν ότι τα ζητήματα άμυνας και ασφάλειας δεν ελήφθησαν υπόψη στα πρώτα στάδια των διαφόρων διαδικασιών, αναφέροντας, για παράδειγμα, την εν εξελίξει συζήτηση σχετικά με τις υπερφθοριωμένες και πολυφθοριωμένες αλκυλιωμένες ουσίες (PFAS). Αρκετά ενδιαφερόμενα μέρη θεώρησαν επίσης ότι η δυνατότητα των κρατών μελών να επιτρέπουν εθνικές εξαιρέσεις για λόγους άμυνας (άρθρο 2 παράγραφος 3 του REACH) ήταν υπερβολικά περιορισμένη. Επιπλέον, αναφέρθηκε επίσης ότι οι εξαιρέσεις για λόγους άμυνας είχαν διαφορετική διατύπωση σε διαφορετικές νομοθετικές πράξεις, γεγονός που προκαλούσε έλλειψη νομικής σαφήνειας.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Τα προτεινόμενα μέτρα προσδιορίστηκαν μέσω εσωτερικής επανεξέτασης της ισχύουσας νομοθεσίας και με βάση την πείρα που αποκτήθηκε από την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας. Δεδομένου ότι πρόκειται για ένα βήμα στη διαδικασία συνεχούς αξιολόγησης των αναγκών για αμυντικές δυνατότητες ετοιμότητας που απορρέουν από την ενωσιακή νομοθεσία, ο έλεγχος του φόρτου αυτού και του αντικτύπου του στα ενδιαφερόμενα μέρη θα συνεχιστεί.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Λόγω της φύσης της πρότασης, η οποία έχει σχεδιαστεί για να στηρίζει την ταχεία προσαρμογή της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας στο νέο ασταθές γεωπολιτικό περιβάλλον, δεν κατέστη δυνατή η διενέργεια εκτίμησης επιπτώσεων.

Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 6ης Μαρτίου 2025, κάλεσε την Επιτροπή να επιταχύνει τις «εργασίες σε όλους τους άξονες ώστε να ενισχυθεί αποφασιστικά η αμυντική ετοιμότητα της Ευρώπης εντός της επόμενης πενταετίας». Επιπλέον, στα ίδια συμπεράσματα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε ρητά την Επιτροπή να δώσει γρήγορα συνέχεια επιφέροντας απλούστευση στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας.

Ως εκ τούτου, δεν κατέστη δυνατή η εκπόνηση εκτίμησης επιπτώσεων εντός του διαθέσιμου χρονικού πλαισίου για την υποβολή των προτάσεων για ετοιμότητα στον τομέα της άμυνας. Εντός 3 μηνών από την έγκριση της παρούσας πρότασης, η Επιτροπή θα υποβάλει έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της για να αιτιολογήσει λεπτομερώς την παρούσα νομοθετική δράση της ΕΕ και να εξηγήσει την καταλληλότητά της για την επίτευξη των καθορισμένων στόχων πολιτικής σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες για τη βελτίωση της νομοθεσίας.

Η πρόταση αφορά στοχευμένες αλλαγές στη νομοθεσία. Οι αλλαγές αυτές βασίζονται στην εμπειρία από την εφαρμογή της νομοθεσίας. Διασφαλίζουν πιο αποδοτική και

---

³ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1488/94 της Επιτροπής καθώς και της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ: (ΕΕ L 396 της 30.12.2006).

αποτελεσματική εφαρμογή. Λόγω του στοχευμένου χαρακτήρα τους και της έλλειψης σχετικών επιλογών πολιτικής, δεν χρειάζεται εκτίμηση επιπτώσεων. Η συνημμένη ανακοίνωση εξετάζει στοιχεία σχετικά με τον αντίκτυπο των εν λόγω μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων δημόσιας έρευνας της ΕΕ που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο αυτό.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Πρόκειται για πρόταση REFIT, η οποία αποσκοπεί στην απλούστευση της νομοθεσίας και στη μείωση του διοικητικού φόρτου για τα ενδιαφερόμενα μέρη.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Α.α.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Α.α.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Α.α.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Όσον αφορά τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1907/2006 (REACH):

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η υφιστάμενη δυνατότητα των κρατών μελών να επιτρέπουν εξαιρέσεις σε ειδικές περιπτώσεις για ορισμένες ουσίες, όπου αυτό είναι αναγκαίο για λόγους άμυνας (άρθρο 2.3), χρησιμοποιήθηκε με περιοριστικό τρόπο, ο οποίος δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αμυντικής βιομηχανίας για ανάπτυξη, παραγωγή και συντήρηση αμυντικού υλικού. Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η εξαίρεση περιοριζόταν σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, καθώς και σε περιοριστική ερμηνεία από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τον κώδικα δεοντολογίας για τις εξαιρέσεις στο πλαίσιο του κανονισμού REACH στον τομέα της άμυνας που συμφωνήθηκε από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας (EOA).

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή προτείνει την τροποποίηση του άρθρου 2 παράγραφος 3 του κανονισμού REACH, ώστε να μην εφαρμόζεται μόνο σε ειδικές περιπτώσεις για ορισμένες ουσίες.

Όσον αφορά τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1272/2008 για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων (CLP)

Για να διασφαλιστεί μια συνεκτική εξαίρεση σε όλες τις νομοθετικές πράξεις για τα χημικά προϊόντα, η Επιτροπή προτείνει να εισαχθεί στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1272/2008 η ίδια εξαίρεση για την άμυνα με εκείνη που προτείνεται για την τροποποίηση του κανονισμού REACH.

Όσον αφορά τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 528/2012 σχετικά με τα βιοκτόνα

Για να διασφαλιστεί μια συνεκτική εξαίρεση σε όλες τις σχετικές νομοθετικές πράξεις, η Επιτροπή προτείνει να εισαχθεί στον κανονισμό για τα βιοκτόνα η ίδια διατύπωση με εκείνη που προτείνεται για την τροποποίηση του κανονισμού REACH.

Όσον αφορά τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1021 για τους έμμοιους οργανικούς ρύπους:

Με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1021 εφαρμόζεται η σύμβαση της Στοκχόλμης για τους έμμοιους οργανικούς ρύπους και το πρωτόκολλο της σύμβασης του 1979 για τη διασυνωριακή ατμοσφαιρική ρύπανση μεγάλης απόστασης που οφείλεται στους έμμοιους οργανικούς ρύπους. Ένα συμβαλλόμενο μέρος δεν μπορεί να χορηγήσει εξαιρέσεις μετά την έκδοση απόφασης δυνάμει της σύμβασης για την καταχώριση χημικού προϊόντος στο παράρτημα Α, Β ή Γ της σύμβασης πέραν εκείνων που χορηγούνται βάσει της σύμβασης, εκτός εάν το συμβαλλόμενο μέρος δεν αποδέχεται την εν λόγω καταχώριση· ως εκ τούτου, οι ανάγκες αμυντικής ετοιμότητας θα πρέπει να αντιμετωπίζονται στα προπαρασκευαστικά στάδια της ΕΕ πριν από τη θέσπιση απαγορεύσεων ή περιορισμών σε διεθνές επίπεδο στη σύμβαση· για τον λόγο αυτό, στο πλαίσιο της διαδικασίας καταχώρισης μιας ουσίας στη σύμβαση είναι σημαντικό να συλλέγονται, να αξιολογούνται και να υποβάλλονται σχετικές πληροφορίες για τους σκοπούς του σταδίου αξιολόγησης της διαχείρισης κινδύνου, όπως συμβαίνει στο στάδιο εκείνο κατά το οποίο η επιτροπή εξέτασης έμμονων οργανικών ρύπων μπορεί να εξετάσει πιθανές εξαιρέσεις από πιθανά μέτρα ελέγχου για την εν λόγω ουσία.

Δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο οι πληροφορίες σχετικά με τη χρήση χημικών ουσιών να περιέχουν ευαίσθητες πληροφορίες. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή προτείνει τα κράτη μέλη να μπορούν να εξαιρούν από τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων που περιλαμβάνονται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1021 για λόγους προστασίας εθνικών συμφερόντων ή συμφερόντων ασφάλειας της ΕΕ.

Όσον αφορά τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/697 για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας

Οι προτεινόμενες αλλαγές στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/697 έχουν στόχο:

- να αποφανθούν και να απλουστεύσουν τα κριτήρια ανάθεσης, εισάγοντας τη δυνατότητα επιλογής μόνο των πλέον συναφών κριτηρίων ανάθεσης, και εφαρμόζοντας το ΕΤΑ μέσω ετήσιων ή πολυετών προγραμμάτων εργασίας·
- να αποφανθούν τους κανόνες που ισχύουν για τις απευθείας αναθέσεις·
- να διευκολύνουν τη χρήση της έμμεσης διαχείρισης·
- να απλουστεύσουν τις προεμπορικές δημόσιες συμβάσεις και τα δικαιώματα πρόσβασης των κρατών μελών που συγχρηματοδοτούν στα αποτελέσματα αναπτυξιακών έργων·
- να καταστήσουν επιλέξιμες για χρηματοδότηση τις δαπάνες για δραστηριότητες δοκιμών που διεξάγονται εκτός του εδάφους της Ένωσης (π.χ. Ουκρανία).

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1907/2006, (ΕΚ) αριθ. 1272/2008, (ΕΕ) αριθ. 528/2012, (ΕΕ) 2019/1021 και (ΕΕ) 2021/697 όσον αφορά την αμυντική ετοιμότητα και όσον αφορά τη διευκόλυνση των αμυντικών επενδύσεων και των συνθηκών για την αμυντική βιομηχανία

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114, το άρθρο 173 παράγραφος 3, το άρθρο 182 παράγραφος 4, το άρθρο 183, το άρθρο 188 δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 192 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Προκειμένου να διευκολυνθούν οι επενδύσεις των κρατών μελών στον τομέα της άμυνας, είναι αναγκαίο να αρθούν οι κανονιστικές επιβαρύνσεις για την αμυντική ετοιμότητα. Η διευκόλυνση αυτή θα στηρίξει την ανάπτυξη της αμυντικής βιομηχανίας με την πάροδο του χρόνου και θα συμβάλει στη στήριξη της αμυντικής ετοιμότητας των κρατών μελών.
- (2) Ενώ διάφορα μέσα της ενωσιακής νομοθεσίας παρέχουν την αναγκαία ευελιξία στα κράτη μέλη ώστε να λαμβάνουν μέτρα για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης της αμυντικής βιομηχανίας, συχνά η εθνική νομοθεσία και η εφαρμογή της παρεμποδίζουν την αμυντική ετοιμότητα. Αυτό ισχύει, για παράδειγμα, για τη δυνατότητα των κρατών μελών να χρησιμοποιούν εξαιρέσεις από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴, όταν αυτό είναι αναγκαίο για λόγους άμυνας, συμπεριλαμβανομένης της αμυντικής ετοιμότητας.
- (3) Το νομικό πλαίσιο που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 θα πρέπει να προσαρμοστεί στον στόχο της αμυντικής ετοιμότητας. Απαιτούνται ευελιξία και ευελιξία για τη διασφάλιση των εθνικών και ενωσιακών συμφερόντων ασφάλειας, ώστε να αντικατοπτρίζεται η επιδείνωση της γεωπολιτικής κατάστασης. Ταυτόχρονα,

⁴ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1488/94 της Επιτροπής καθώς και της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ (ΕΕ L 396 της 30.12.2006, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>).

είναι θεμελιώδους σημασίας να διατηρηθεί υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος. Υπάρχουν ενδείξεις ότι οι εθνικές εφαρμογές του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 σε ορισμένα κράτη μέλη δεν λαμβάνουν πλήρως υπόψη την ευελιξία που παρέχει ο εν λόγω κανονισμός. Η ισχύουσα εξαίρεση στον τομέα της άμυνας μπορεί να βελτιωθεί ώστε να διασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου και να καταστεί δυνατή η ταχύτερη ανάληψη δράσης. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής των υφιστάμενων εξαιρέσεων στον τομέα της εθνικής άμυνας στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006, ώστε να παρέχεται στα κράτη μέλη η δυνατότητα να εγκρίνουν ευρύτερες εξαιρέσεις, ανάλογα με τις ανάγκες, διατηρώντας παράλληλα τη θεμελιώδη ευθύνη για την εξισορρόπηση των αναγκών άμυνας και ασφάλειας με την προστασία της υγείας και του περιβάλλοντος.

- (4) Παρόμοιες αλλαγές θα πρέπει να γίνουν και σε άλλες νομικές πράξεις σχετικά με τα χημικά προϊόντα που προβλέπουν ισοδύναμη εθνική εξαίρεση, και συγκεκριμένα στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵ και στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁶, ώστε να διασφαλιστεί ένα συνεκτικό κανονιστικό περιβάλλον για την αμυντική ετοιμότητα.
- (5) Με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷ εφαρμόζεται η σύμβαση της Στοκχόλμης για τους έμμονους οργανικούς ρύπους και το πρωτόκολλο της σύμβασης του 1979 για τη διασυννοριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας μεγάλης απόστασης που οφείλεται σε έμμονους οργανικούς ρύπους. Ένα συμβαλλόμενο μέρος δεν μπορεί να χορηγήσει εξαιρέσεις μετά την έκδοση απόφασης δυνάμει της σύμβασης για την καταχώριση χημικού προϊόντος στο παράρτημα Α, Β ή Γ της σύμβασης πέραν εκείνων που χορηγούνται βάσει της σύμβασης, εκτός εάν το συμβαλλόμενο μέρος δεν αποδέχεται την εν λόγω καταχώριση· ως εκ τούτου, οι ανάγκες αμυντικής ετοιμότητας θα πρέπει να αντιμετωπίζονται στα προπαρασκευαστικά στάδια στην Ένωση πριν από τη θέσπιση απαγορεύσεων ή περιορισμών σε διεθνές επίπεδο στη σύμβαση. Για τον λόγο αυτό, στο πλαίσιο της διαδικασίας καταχώρισης μιας ουσίας στη σύμβαση είναι σημαντικό να συλλέγονται, να αξιολογούνται και να υποβάλλονται σχετικές πληροφορίες για τους σκοπούς του σταδίου αξιολόγησης της διαχείρισης κινδύνου, όπως συμβαίνει στο στάδιο εκείνο κατά το οποίο η επιτροπή εξέτασης έμμονων οργανικών ρύπων μπορεί να εξετάσει πιθανές εξαιρέσεις από πιθανά μέτρα ελέγχου για την εν λόγω ουσία.
- (6) Δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο οι πληροφορίες σχετικά με τη χρήση χημικών ουσιών να περιέχουν ευαίσθητες πληροφορίες που πρέπει να προστατεύονται. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το διεθνές δίκαιο, να έχουν τη δυνατότητα να κάνουν εξαιρέσεις από τις

⁵ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 (ΕΕ L 353 της 31.12.2008, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1272/oj>).

⁶ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση βιοκτόνων (ΕΕ L 167 της 27.6.2012, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj>).

⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για τους έμμονους οργανικούς ρύπους (ΕΕ L 169 της 25.6.2019, σ. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1021/oj>).

απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1021 για λόγους προστασίας εθνικών ή ενωσιακών συμφερόντων άμυνας και ασφάλειας, προκειμένου να προστατεύουν ευαίσθητες πληροφορίες.

- (7) Η έκθεση σχετικά με την ενδιάμεση αξιολόγηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας (στο εξής: ΕΤΑ), που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/697 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁸, επιβεβαίωσε τη συνολική αποτελεσματικότητα και συνάφειά του, τονίζοντας παράλληλα την ανάγκη για περαιτέρω εξορθολογισμό των διαδικασιών και μείωση του διοικητικού φόρτου, όπου είναι δυνατόν, και εισαγωγή αποσαφήνισης, απλούστευσης και ευελιξίας στον εν λόγω κανονισμό, προκειμένου να διευκολυνθεί η υλοποίηση του ΕΤΑ. Ως εκ τούτου, ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/697 θα πρέπει να τροποποιηθεί, ώστε να ληφθούν υπόψη η πείρα που αποκτήθηκε από το 2021 και οι παρατηρήσεις που ελήφθησαν κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησης του ΕΤΑ.
- (8) Το ισχύον νομικό πλαίσιο για την εκτέλεση του ΕΤΑ περιορίζει τη χρήση της έμμεσης διαχείρισης σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Ωστόσο, για να διευκολυνθούν οι ταχύτεροι και πιο ευέλικτοι κύκλοι καινοτομίας, ώστε το ΕΤΑ να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται αποτελεσματικότερα στις αναδυόμενες αμυντικές ανάγκες και τεχνολογικές εξελίξεις και για μια οικονομικά αποδοτικότερη εφαρμογή του ΕΤΑ, ενδέχεται να χρειαστεί πιο ευέλικτη χρήση της έμμεσης διαχείρισης. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να εισαχθεί η δυνατότητα χρήσης της έμμεσης διαχείρισης με πιο ευέλικτο τρόπο, ενώ θα διασφαλίζεται παράλληλα η τήρηση των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της διαφάνειας και της λογοδοσίας, και η χρήση της έμμεσης διαχείρισης θα υπόκειται σε αυστηρή παρακολούθηση και αξιολόγηση, ώστε να είναι εγγυημένη η βέλτιστη χρήση των κονδυλίων της Ένωσης.
- (9) Η απαίτηση ότι όλες οι υποδομές, οι εγκαταστάσεις, τα περιουσιακά στοιχεία και οι πόροι που χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΑ πρέπει να βρίσκονται εντός της Ένωσης και στο έδαφος συνδεδεμένων χωρών, προκειμένου να είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση, περιορίζει τη δυνατότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανικής και τεχνολογικής βάσης στον τομέα της άμυνας να επωφεληθεί από ευκαιρίες δοκιμών που προσφέρουν μοναδικά πλεονεκτήματα. Για να αντιμετωπιστεί αυτός ο περιορισμός, είναι αναγκαίο να καταστεί επιλέξιμο για χρηματοδότηση από το ΕΤΑ το κόστος διεξαγωγής δραστηριοτήτων δοκιμών σε τρίτες χώρες, όπως η Ουκρανία. Οι δοκιμές στην Ουκρανία παρέχουν δυνατότητες που δεν είναι άμεσα διαθέσιμες εντός της Ένωσης, όπως ταχέως διαθέσιμα αποτελέσματα, 24ωρες δοκιμές και δοκιμές στο πεδίο της μάχης, οι οποίες μπορούν να ενισχύσουν σημαντικά την ανάπτυξη και την επικύρωση αμυντικών τεχνολογιών και προϊόντων. Επιπλέον, οι δοκιμές στην Ουκρανία μπορούν να διευκολύνουν την ενσωμάτωση ζωντανής εμπειρίας στον σύγχρονο πόλεμο στην περαιτέρω ανάπτυξη αμυντικών τεχνολογιών και προϊόντων, διασφαλίζοντας έτσι ένα τεχνικό και στρατηγικό πλεονέκτημα για την ευρωπαϊκή βιομηχανική και τεχνολογική βάση στον τομέα της άμυνας. Επιτρέποντας να είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση οι δαπάνες για δοκιμές δραστηριοτήτων που διεξάγονται εκτός του εδάφους της Ένωσης, το ΕΤΑ

---

⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/697 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1092 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 149, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

θα είναι σε θέση να στηρίζει την ανάπτυξη αποτελεσματικότερων και πιο καινοτόμων αμυντικών λύσεων, συμβάλλοντας τελικά στην ενίσχυση των αμυντικών ικανοτήτων της Ένωσης.

- (10) Η ενδιάμεση αξιολόγηση του ΕΤΑ κατέδειξε ότι τα ισχύοντα κριτήρια χορήγησης για την αξιολόγηση των προτάσεων στο πλαίσιο του εν λόγω ταμείου είναι υπερβολικά περίπλοκα, ασαφή και δύσκολα στην πρακτική τους εφαρμογή. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα περιττές διοικητικές επιβαρύνσεις και αβεβαιότητες για την Επιτροπή και τους αιτούντες, εμποδίζοντας τελικά την αποτελεσματική εφαρμογή του ΕΤΑ. Είναι αναγκαίο να απλουστευθούν τα κριτήρια ανάθεσης και να εισαχθεί μεγαλύτερη ευελιξία στην εφαρμογή τους, προκειμένου να καταστεί η αξιολόγηση πιο αποδοτική, διαφανής και αποτελεσματική. Η δυνατότητα επιλογής ενός σχετικού υποσυνόλου κριτηρίων ανάθεσης σύμφωνα με τους ειδικούς στόχους των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων μπορεί να επιτρέψει μια εξατομικευμένη και εστιασμένη αξιολόγηση, με σκοπό την καλύτερη ευθυγράμμιση με τις προτεραιότητες και τους στόχους του ΕΤΑ.
- (11) Η εφαρμογή του ΕΤΑ παρεμποδίζεται από την απαίτηση έγκρισης ετήσιων προγραμμάτων εργασίας, με αποτέλεσμα πολύπλοκες διαδικασίες, γεγονός που καθιστά δύσκολη τη διασφάλιση της προβλεψιμότητας και της συνέχειας των δράσεων που υποστηρίζονται από το ΕΤΑ. Για την αντιμετώπιση του ζητήματος αυτού και την παροχή μεγαλύτερης ευελιξίας στη διαχείριση του ΕΤΑ, είναι αναγκαίο να εισαχθεί η δυνατότητα εφαρμογής του ΕΤΑ μέσω ετήσιων ή πολυετών προγραμμάτων εργασίας. Αυτό θα επιτρέψει στην Επιτροπή να σχεδιάσει και να συντονίσει καλύτερα τη στήριξη των δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας, επιτρέποντας παράλληλα την αποδοτικότερη χρήση των πόρων και τη βελτίωση των συνεργειών μεταξύ των διαφόρων έργων και πρωτοβουλιών. Επιτρέποντας την έγκριση πολυετών προγραμμάτων εργασίας, το Ταμείο θα είναι σε θέση να στηρίζει καλύτερα μακροπρόθεσμα έργα έρευνας και ανάπτυξης, να προωθεί τη συνεργασία μεταξύ των συμφεροντούχων και, τελικά, να συμβάλλει στην ενίσχυση των αμυντικών ικανοτήτων της Ένωσης.
- (12) Προκειμένου να βελτιωθεί περαιτέρω η αποδοτικότητα και η αποτελεσματικότητα του ΕΤΑ, είναι σημαντικό να παρασχεθεί στην Επιτροπή η αναγκαία ευελιξία για τη διαχείριση του προγράμματος κατά τρόπο που να βελτιστοποιεί τη χρήση των πόρων και να ελαχιστοποιεί τον διοικητικό φόρτο. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να αποσαφηνιστούν οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες η Επιτροπή μπορεί να προσφύγει σε απευθείας ανάθεση, ώστε να καταστεί δυνατή, σε ορισμένες περιπτώσεις, μια πιο εξορθολογισμένη και ταχεία διαδικασία. Θα πρέπει να διευκολυνθεί η συνέχιση των προσπαθειών και η αποτελεσματική υλοποίηση των έργων έρευνας και ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας, με παράλληλο σεβασμό των αρχών της διαφάνειας, της δικαιοσύνης και της ίσης μεταχείρισης. Η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται καλύτερα στις εξελισσόμενες ανάγκες του αμυντικού τομέα, θα πρέπει να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών και θα πρέπει να βελτιωθεί η ανάπτυξη καινοτόμων και αποτελεσματικών αμυντικών λύσεων, ενισχύοντας έτσι την ασφάλεια της Ένωσης και τις αμυντικές ικανότητες των κρατών μελών.
- (13) Το ΕΤΑ έχει τη δυνατότητα να τονώσει την ανάπτυξη καινοτόμων αμυντικών τεχνολογιών και λύσεων μέσω προεμπορικών δημόσιων συμβάσεων. Ωστόσο, το ισχύον νομικό πλαίσιο είναι υπερβολικά περίπλοκο και στερείται σαφήνειας όσον αφορά τους όρους για τις προ-εμπορικές δημόσιες συμβάσεις στο πλαίσιο του ΕΤΑ, εμποδίζοντας έτσι την αποτελεσματική χρήση του. Οι προϋποθέσεις για τις προ-εμπορικές δημόσιες συμβάσεις πρέπει να απλουστευθούν και να αποσαφηνιστούν,

καθώς οι ισχύουσες διατάξεις προωθούν την ανάθεση πολλαπλών συμβάσεων στο πλαίσιο της ίδιας διαδικασίας (πολλαπλή προμήθεια), η οποία δεν είναι πάντα κατάλληλη για τον τομέα της άμυνας. Η άρση αυτού του περιορισμού θα παράσχει ένα σαφέστερο και αποτελεσματικότερο πλαίσιο προ-εμπορικών δημόσιων συμβάσεων, και θα επιτρέψει στο ΕΤΑ να στηρίξει καλύτερα την ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων, να γεφυρώσει το χάσμα μεταξύ έρευνας και διείσδυσης στην αγορά και να παράσχει ισχυρό κίνητρο στα κράτη μέλη να επενδύσουν στην έρευνα και ανάπτυξη στον τομέα της άμυνας.

- (14) Το ισχύον νομικό πλαίσιο για το ΕΤΑ δεν έχει παράσχει επαρκή δικαιώματα πρόσβασης στα αποτελέσματα των αναπτυξιακών έργων στα κράτη μέλη, ιδίως για εκείνα που συγχρηματοδοτούν τέτοια έργα. Για να αντιμετωπιστεί αυτή η ανησυχία και να προωθηθεί μια πιο συνεργατική προσέγγιση στην έρευνα και ανάπτυξη στον τομέα της άμυνας, είναι αναγκαίο να χορηγηθεί στα συγχρηματοδοτούντα κράτη μέλη το δικαίωμα πρόσβασης στα αποτελέσματα των αναπτυξιακών έργων με δίκαιους όρους. Οι όροι άσκησης των εν λόγω δικαιωμάτων πρόσβασης θα πρέπει να καθοριστούν στη συμβατική σχέση μεταξύ των αποδεκτών και των εθνικών αρχών που συγχρηματοδοτούν τη δράση. Αυτό θα απλουστεύσει τη διαδικασία διαπραγματεύσεως μεταξύ των κρατών μελών και της βιομηχανίας και θα μειώσει τον χρόνο χορήγησης, προωθώντας έτσι μια πιο εξορθολογισμένη συνεργασία στην έρευνα και ανάπτυξη στον τομέα της άμυνας.
- (15) Για να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη από τις αλλαγές στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/697, οι τροποποιήσεις του εν λόγω κανονισμού θα πρέπει να εφαρμοστούν αναδρομικά. Παρότι ορισμένες διατάξεις, όπως εκείνες που αφορούν τα κριτήρια ανάθεσης, δεν μπορούν να εφαρμοστούν αναδρομικά λόγω της ίδιας της φύσης τους, άλλες, όπως εκείνες που αφορούν τα ποσοστά χρηματοδότησης ή τις δοκιμές εκτός του εδάφους της Ένωσης, μπορούν να βελτιώσουν την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα των έργων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του ΕΤΑ. Για να διασφαλιστεί ότι τα κονδύλια της Ένωσης δαπανώνται με τον αποτελεσματικότερο δυνατό τρόπο, οι διατάξεις αυτές θα πρέπει να εφαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2025.
- (16) Ως εκ τούτου, οι κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 1907/2006, (ΕΚ) αριθ. 1272/2008, (ΕΕ) αριθ. 528/2012, (ΕΕ) αριθ. 2019/1021 και (ΕΕ) 2021/697 θα πρέπει να τροποποιηθούν αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006

Στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006, η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν εξαιρέσεις από τον παρόντα κανονισμό για ουσίες υπό καθαρή μορφή, σε μείγμα ή σε αντικείμενο, εφόσον είναι αναγκαίο για λόγους άμυνας.»

Άρθρο 2

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008

Στο άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008, η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν εξαιρέσεις από τον παρόντα κανονισμό για ουσίες, μείγματα, καθώς και για αντικείμενα που αναφέρονται στο τμήμα 2.1 του παραρτήματος I, εφόσον είναι αναγκαίο για λόγους άμυνας.»

Άρθρο 3

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 528/2012

Στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 528/2012, η παράγραφος 8 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«8. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν εξαιρέσεις από τον παρόντα κανονισμό για βιοκτόνα υπό καθαρή μορφή ή σε κατεργασμένο αντικείμενο, εφόσον είναι αναγκαίο για λόγους άμυνας.»

Άρθρο 4

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2019/1021

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/1021 τροποποιείται ως εξής:

1) στο άρθρο 2 προστίθεται το ακόλουθο σημείο 14):

«14) “αμυντική ετοιμότητα”: η κατάσταση ετοιμότητας κράτους μέλους ή περισσότερων κρατών μελών για την αντιμετώπιση κρίσης σχετικής με την άμυνα, που ορίζεται στο άρθρο 1 σημείο 10) της οδηγίας 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.*»

---

* Οδηγία 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης ορισμένων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας καθώς και την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 216 της 20.8.2009, σ. 76, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj>).»

2) στο άρθρο 3 παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος 4α:

«4α. Κατά τη συλλογή, την αξιολόγηση και την υποβολή πληροφοριών για τους σκοπούς της αξιολόγησης της διαχείρισης κινδύνων που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 7 και στο άρθρο 8 παράγραφος 8 της σύμβασης, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη λαμβάνουν δεόντως υπόψη την αμυντική ετοιμότητα και τις ιδιαιτερότητες του αμυντικού τομέα, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στις αλυσίδες εφοδιασμού αμυντικής παραγωγής.»

3) στο άρθρο 13 παράγραφος 1 προστίθεται το ακόλουθο δεύτερο εδάφιο:

«Όταν είναι αναγκαίο, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν εξαιρέσεις από το παρόν άρθρο για λόγους προστασίας εθνικών και αμυντικών συμφερόντων, με σκοπό την προστασία ευαίσθητων πληροφοριών, υπό την προϋπόθεση ότι οι εξαιρέσεις αυτές δεν υπονομεύουν τη συμμόρφωση της Ένωσης ή των κρατών μελών, κατά περίπτωση, με τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων που υπέχουν δυνάμει της σύμβασης.»

Άρθρο 5

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2021/697

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/697 τροποποιείται ως εξής:

1) το άρθρο 2 τροποποιείται ως εξής:

α) παρεμβάλλεται το ακόλουθο σημείο 6α):
«6α) “διασυνοριακές ΜΜΕ”:

ΜΜΕ που είναι εγκατεστημένες σε κράτη μέλη ή συνδεδεμένες χώρες εκτός εκείνων όπου είναι εγκατεστημένες οι νομικές οντότητες που συνεργάζονται στο πλαίσιο κοινοπραξίας οι οποίες δεν είναι ΜΜΕ ή εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης»·

β) το σημείο 17) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«17) “προεμπορικές προμήθειες”: προμήθειες υπηρεσιών έρευνας και ανάπτυξης που περιλαμβάνουν καταμερισμό κινδύνων-οφελών υπό όρους αγοράς, όταν υφίσταται σαφής διαχωρισμός μεταξύ παρεχόμενων υπηρεσιών έρευνας και ανάπτυξης και διάθεσης εμπορικών ποσοτήτων τελικών προϊόντων»·

2) στο άρθρο 4 προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 6:

«6. Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις που αφορούν το πρόγραμμα και καλύπτουν δραστηριότητες οι οποίες εκτείνονται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη είναι δυνατό να κατανέμονται σε περισσότερα οικονομικά έτη σε ετήσιες δόσεις.»·

3) στο άρθρο 8 παράγραφος 2, η δεύτερη περίοδος απαλείφεται·

4) στο άρθρο 9 παράγραφος 2 προστίθεται το ακόλουθο δεύτερο εδάφιο:

«Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, οι υποδομές, οι εγκαταστάσεις, τα περιουσιακά στοιχεία και οι πόροι που χρησιμοποιούνται από αποδέκτες και υπεργολάβους που συμμετέχουν στη δράση για τη δοκιμή αμυντικού προϊόντος, υλικού ή άυλου στοιχείου ή τεχνολογίας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 3 στοιχείο στ), μπορούν να βρίσκονται ή να διατηρούνται εκτός του εδάφους των κρατών μελών ή των συνδεδεμένων χωρών, όπως ορίζεται στο πρόγραμμα εργασιών. Αυτό δεν αντιβαίνει στα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της και συνάδει με τους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 3 και συμμορφώνεται με τα άρθρα 20 και 23.»·

5) στο άρθρο 11 παράγραφος 1, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Σε ορισμένες δεόντως αιτιολογημένες περιστάσεις, η ενωσιακή χρηματοδότηση μπορεί επίσης να χορηγείται χωρίς πρόσκληση υποβολής προτάσεων σύμφωνα με το άρθρο 198 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου*, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο ε) του εν λόγω άρθρου.»·

---

* Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης Union (ΕΕ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).’·

6) το άρθρο 12 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 12

Κριτήρια χορήγησης

1. Σύμφωνα με το άρθρο 203 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, κάθε πρόταση αξιολογείται με βάση ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα κριτήρια, όπως ορίζονται στο πρόγραμμα εργασίας:
  - α) τη συνεισφορά της στην αριστεία στον αμυντικό τομέα, ιδίως όταν αποδεικνύεται ότι τα αναμενόμενα αποτελέσματα της προτεινόμενης δράσης παρουσιάζουν σημαντικά πλεονεκτήματα σε σύγκριση με τα υφιστάμενα αμυντικά προϊόντα ή τεχνολογίες·
  - β) τη συνεισφορά της στην καινοτομία ή τη δυνατότητα ανατρεπτικής προόδου της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας, ιδίως όταν αποδεικνύεται ότι η προτεινόμενη δράση περιλαμβάνει πρωτοποριακές ή νέες έννοιες και προσεγγίσεις που δεν εφαρμόζονταν έως τότε στον τομέα της άμυνας·
  - γ) τη συμβολή της στην ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανικής και τεχνολογικής βάσης στον τομέα της άμυνας με τη δημιουργία νέων ευκαιριών στην αγορά σε ολόκληρη την Ένωση και πέραν αυτής και την επιτάχυνση της ανάπτυξης των εταιρειών σε ολόκληρη την Ένωση·
  - δ) τη συμβολή της στη μείωση της εξάρτησης από πηγές εκτός Ένωσης και στην ενίσχυση της ασφάλειας του εφοδιασμού·
  - ε) τη συμβολή της στη διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ νομικών οντοτήτων εγκατεστημένων σε κράτη μέλη ή σε συνδεδεμένες χώρες, ιδίως ΜΜΕ και εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης που προσφέρουν σημαντική προστιθέμενη αξία στη δράση, ως αποδέκτες, υπεργολάβοι που συμμετέχουν στη δράση ή ως άλλες νομικές οντότητες στην αλυσίδα εφοδιασμού·
  - στ) την ποιότητά της και την αποδοτικότητά της όσον αφορά την υλοποίηση της δράσης·
  - ζ) τη συμβολή της στην αύξηση της αποδοτικότητας καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής των αμυντικών προϊόντων και τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένων της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας και των δυνατοτήτων για συνέργειες στο πλαίσιο των διαδικασιών προμήθειας, συντήρησης και διάθεσης·
  - η) τη συμβολή της στην περαιτέρω ολοκλήρωση της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας σε ολόκληρη την Ένωση, ιδίως όσον αφορά την από κοινού χρήση, κατοχή ή συντήρηση του τελικού προϊόντος ή της τεχνολογίας.
2. Το πρόγραμμα εργασίας καθορίζει τις λεπτομέρειες σχετικά με τις διαδικασίες επιλογής και την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Αυτό περιλαμβάνει τυχόν στάθμιση των κριτηρίων, όρια βαθμολόγησης και, κατά περίπτωση, κανόνες για την αντιμετώπιση προτάσεων ex aequo, λαμβανομένων υπόψη των στόχων της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων.»
  - 7) το άρθρο 13 τροποποιείται ως εξής:
    - α) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η στήριξη από το Ταμείο δεν υπερβαίνει το 20 % των επιλέξιμων δαπανών για τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 3 στοιχείο ε), με την επιφύλαξη υψηλότερων ποσοστών χρηματοδότησης που είναι δυνατό να εφαρμόζονται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.»
    - β) στην παράγραφο 3, το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) μια δραστηριότητα μπορεί να λάβει αυξημένο ποσοστό χρηματοδότησης, όπως αναφέρεται στο παρόν στοιχείο, όταν τουλάχιστον το 10 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της δραστηριότητας κατανέμεται σε ΜΜΕ εγκατεστημένες σε κράτη μέλη ή σε συνδεδεμένες χώρες που συμμετέχουν στη δραστηριότητα ως αποδέκτες, υπεργολάβοι ή άλλες νομικές οντότητες στην αλυσίδα εφοδιασμού.

Το ποσοστό χρηματοδότησης μπορεί να αυξηθεί κατά αριθμό εκατοστιαίων μονάδων ισοδύναμο με το ποσοστό των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της δραστηριότητας που κατανέμεται σε ΜΜΕ εγκατεστημένες σε κράτη μέλη ή σε συνδεδεμένες χώρες στις οποίες είναι εγκατεστημένοι οι αποδέκτες που δεν είναι ΜΜΕ ή εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης και οι οποίες συμμετέχουν στη δραστηριότητα ως αποδέκτες, υπεργολάβοι ή άλλες νομικές οντότητες στην αλυσίδα εφοδιασμού, έως 5 ποσοστιαίες μονάδες επιπλέον.

Το ποσοστό χρηματοδότησης μπορεί να αυξηθεί κατά αριθμό εκατοστιαίων μονάδων ισοδύναμο με το διπλάσιο του ποσοστού των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της δραστηριότητας που κατανέμεται σε διασυνοριακές ΜΜΕ όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 6α), οι οποίες συμμετέχουν στη δραστηριότητα ως αποδέκτες, υπεργολάβοι ή ως άλλες νομικές οντότητες στην αλυσίδα εφοδιασμού.»

- 8) στο άρθρο 14, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
«1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 201 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, μόνο η χρηματοδοτική ικανότητα του συντονιστή επαληθεύεται.»
- 9) Στο άρθρο 17 παράγραφος 2, το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
«β) μπορούν να επιτρέπουν, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, την ανάθεση πολλαπλών συμβάσεων στο πλαίσιο της ίδιας διαδικασίας (“προμήθεια από πολλαπλές πηγές”);»
- 10) το άρθρο 22 απαλείφεται·
- 11) το άρθρο 23 τροποποιείται ως εξής:
α) οι παράγραφοι 3 και 4 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:
«3. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών όσον αφορά την πολιτική τους σχετικά με τη μεταβίβαση και την εξαγωγή προϊόντων συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας. Όσον αφορά τις μεταφορές, τα κράτη μέλη προσπαθούν να χρησιμοποιούν γενικές άδειες μεταφοράς, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5 της οδηγίας 2009/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου*, και αποφεύγουν δυσανάλογες διοικητικές προϋποθέσεις για τη διασφάλιση της ομαλής εφαρμογής των δράσεων.
4. Όσον αφορά τα αποτελέσματα που παράγουν οι αποδέκτες μέσω δράσεων ανάπτυξης υποστηριζόμενων από το Ταμείο, και με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή ενημερώνεται εκ των προτέρων σχετικά με οποιαδήποτε μεταβίβαση κυριότητας σε μη συνδεδεμένη τρίτη χώρα ή σε οντότητα μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας, η οποία πραγματοποιείται εντός 3 ετών μετά την τελική πληρωμή της δράσης. Αν η εν λόγω μεταβίβαση κυριότητας αντιβαίνει στα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της ή στους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 3, η στήριξη που χορηγήθηκε από το Ταμείο επιστρέφεται.»

---

* Οδηγία 2009/43/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για την απλούστευση των όρων και προϋποθέσεων για τις μεταφορές προϊόντων συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας εντός της Κοινότητας (ΕΕ L 146 της 10.6.2009, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj>).»

β) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 6:

«6. Δικαιώματα πρόσβασης στα αποτελέσματα αναπτυξιακών δράσεων χορηγούνται στις εθνικές αρχές που συγχρηματοδοτούν τη δράση, υπό δίκαιους και εύλογους όρους που συμφωνούνται με τους δικαιούχους που παράγουν τα εν λόγω αποτελέσματα.

Οι όροι και οι προϋποθέσεις άσκησης των εν λόγω δικαιωμάτων πρόσβασης καθορίζονται στη συμβατική σχέση μεταξύ των αποδεκτών και των εθνικών αρχών που συγχρηματοδοτούν τη δράση.»

12) στο άρθρο 24, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Το Ταμείο υλοποιείται μέσω ετήσιων ή πολυετών προγραμμάτων εργασίας όπως αναφέρονται στο άρθρο 110 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Τα προγράμματα εργασίας καθορίζουν, κατά περίπτωση, το συνολικό ποσό που προορίζεται για συνδυαστικές πράξεις.»

Άρθρο 6

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Το άρθρο 9 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/697, όπως τροποποιείται από τον παρόντα κανονισμό, εφαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2025.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος